

🔒 Dit artikel lees je gratis.

Als abonnee van Cobouw Online Beperkt lees je 5 artikelen per maand gratis. Meer lezen?

Abonneren

Nieuws

15:00

Opinie | Duurzaamheid in de bouw: van ondergeschoven kindje naar oplossing voor energietransitie

label: duurzaamheid

Duurzaamheid blijft ondergeschoven kindje, schrijft Cobouw begin deze week. Dat kunnen de drie uitdagingen die op het bordje van het kabinet liggen zich niet permitteren. Hoe bouwt ze 1 miljoen nieuwe huizen, realiseert ze de Europese afspraak om 55 procent CO2-reductie in 2030 te halen en is ze volledig circulair in 2050? De maatschappelijke impact van de reguliere bouw is hoog; stikstofuitstoot, grondstoffenschaarste, CO2-uitstoot en ongezonde werkomstandigheden.

Laten we het omkeren: Wat gebeurt er als het kabinet nu inzet op de biobased kant van deze circulaire economie? Waarbij circulaire bouw direct de energietransitie helpt met materialen die CO2 opslurpen?

Dit kan door te bouwen met stro, hennep, vlas, houtvezels en hout. Laten we daar vandaag mee beginnen, door hiërarchie aan te brengen tussen bouwmaterialen op basis van maatschappelijke kosten en baten en CO2. Een miljoen huizen besparen en slurpen 20 Mton CO2!

Nu is slechts 2 procent van het bouw materiaal hout. De populaire VPRO-Tegenlicht “hout-look” is succesvol in hele specifieke markten zoals [tiny houses](#), villa's en zelfbouwprojecten. In de commerciële bouw is nog nauwelijks sprake van hout, laat staan andere biobased materialen.

Biobased huis

Biobased komt nog niet grootschalig van de grond in Nederland. Vaak omdat de overheid en andere opdrachtgevers er simpelweg niet om vragen. Wat er bij bouwers, opdrachtgevers en woningcorporaties mist is kennis over [biobased materialen](#) en vooral haar enorme impact op energietransitie. Elke fossiel nieuwbouw is een gemiste kans en elke biobased huis een klimaatopruimer! Het huis heeft een constant binnenklimaat, vocht en warmte zijn gereguleerd en het woont prettig en gezond. Voor de bouwvakker bouwt het sneller, lichter en gezonder.

[Dit interview is mogelijk ook interessant voor u](#)

['Vlees eten is desastreus, de huidige manier van bouwen ook' →](#)

De huidige circulaire agenda gaat niet uit van haar bijdrage aan energietransitie. Deze richt zich op hergebruik en 'upcyclen' van materialen en grondstoffen. Dat is een gemiste kans. Het EIB schat namelijk in dat voor de bouw slechts eenderde van de materialen uit reststromen beschikbaar is tot 2030. We werken in deze wetenschap de relatie tussen biobased bouwen en de energietransitie uit.

CO2-slurpers

Het kabinet steekt miljarden in de energietransitie van de gebouwde omgeving. Bij de bouw van deze huizen van beton, baksteen en staal is al enorm veel CO2 vrijgekomen. Installaties zoals warmtepompen en zonnepanelen maken deze huizen achteraf alsnog energiezuinig.

Terwijl elk nieuw biobased gebouw een kans is om de milieu-impact van de bouw te verkleinen en CO2 op te slaan. Biobased materialen zijn niet alleen CO2-slurpers, maar ook regeneratief, dus reproduceerbaar en oneindig. Hennep bijvoorbeeld groeit in 100 dagen tot grondstof voor isolatiemateriaal. Hout doet er veel langer over, maar zand en water groeien niet, die zijn eindig en schaars.

Hoe kunnen opdrachtgevers, overheid en bouwers op grote schaal kiezen voor biobased op basis van een gelijk speelveld? Door de hiërarchie te laten bepalen aan de hand van de CO2-bijdrage. Er komen vier CO2-saldo's uit:

1. Bouwen met biobased materialen zoals stro, hennep, vlas en houtvezels heeft een positief CO2-saldo. Het materiaal slaat fors CO2 op tijdens de groei en houdt dat vast in gebruik.
2. Bestaande materialen, in exact dezelfde vorm hergebruiken bij renovatie vermijden CO2. Het is al gemaakt, dus graag renoveren en/ of opnieuw gebruiken. Het saldo is CO2-neutraal.
3. Het is energie-intensiever om grondstoffen her te gebruiken of te recyclen door bewerking. Denk bijvoorbeeld aan het omzetten van spijkerbroeken als isolatiemateriaal. Dat levert CO2-uitstoot. Een CO2-negatief saldo.
4. Nieuw geproduceerd materiaal met schaarse grondstoffen is de laatste optie. Het maakproces is in een hoog CO2-intensieve industrie en leidt tot een CO2-schuld.

Ingrijpende keuzes

Door deze vertaling in CO2-opbrengst of schuld, krijgt de overheid eenvoudig grip op CO2 in beleid, aanbesteden en incentives.

Het kabinet staat voor ingrijpende keuzes om de woon-, stikstof-, CO2 – en economische crisis op te lossen. Dat kan alleen door deze crises integraal aan te pakken. Beschouw energietransitie fundamenteel breder dan alleen technische installatie en normering. Toekomstbestendig ondernemen en regeren doe je door te investeren in het materiaal van nu voor de wereld van morgen. Versnel de energietransitie en beloon bouwers voor CO2-opslag. Maak biobased nieuwbouw onderdeel van de energietransitie en circulaire ambities van het Rijk en creëer structurele vraag.

Begin morgen samen met ondernemers, gemeenten en corporaties met de investering in 1 miljoen gezonde woningen die CO2 op grote schaal opslurpen.

Prof. Jan Rotmans en Gertjan de Werk, Cirkelstad.
Sandra Nap en Chantal van Schaik, Holland Houtland.

✉ Interessant artikel?

Schrijf je dan in voor onze maandelijkse **Duurzaamheid nieuwsbrief** over:

✓ Circulariteit ✓ Stikstof/PFAS ✓ Energietransitie ✓ Klimaatadaptie ✓ Gezonde gebouwen

✉ Vul hier je e-mailadres in...

Ik ga akkoord met het ontvangen van vakinformatie op mijn interessegebieden van de titels van Vakmedianet en heb kennis genomen van het [Privacy en Cookie Beleid](#) van Vakmedianet groep.

[Stuur mij deze nieuwsbrief >>](#)

Eerste publicatie door - op 14 okt 2020

Laatste update 14 okt 2020

Vakmedianet. Auteursrecht voorbehouden.

Op gebruik van deze site zijn de volgende regelingen van toepassing: **Algemene Voorwaarden** en **Privacy en Cookie beleid**

Vakmedianet gebruikt cookies om bepaalde voorkeuren te onthouden en af te stemmen op uw vakmatige interesse. **Meer informatie over het gebruik van cookies**